

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **P. K.**, zastoupený Mgr. Petrem Miketou, advokátem se sídlem Jaklovecká 1249/18, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2022, č. j. MPSV-2022/153767-923, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 6. 2023, č. j. 18 Ad 39/2022-92,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Petru Miketovi, advokátovi, **se přiznává** odměna ve výši 1 573 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce žádal o doplatek na bydlení podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Správní orgány jeho žádost zamítly, protože přes výzvu nedoložil požadované podklady.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou, kterou krajský soud zamítl. Žádost neobsahovala všechny potřebné podklady, proto jej správní orgán vyzval k doplnění. Tato výzva vymezila podklady nutné k osvědčení rozhodných údajů a správní orgán k ní přiložil potřebné tiskopisy k vyplnění. Žalobce v reakci na výzvu doložil pouze část žádaných údajů, některé nedoložil vůbec. Samotná výzva byla dostatečně konkrétní a obsahovala přiměřenou lhůtu k doplnění žádosti. Většina podkladů, které správní orgán požadoval, byla nezbytná pro meritorní posouzení žádosti, přičemž se nejednalo o údaje, které si mohl obstarat sám.

II. Argumentace účastníků řízení

[3] Žalobce (stěžovatel) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Stěžovatel namítá, že správní orgán požadoval informace, kterými již disponoval z minulosti nebo si je mohl sám opatřit. Správní orgán měl být proto při zjišťování podmínek pro nárok aktivní. Mohl si díky souhlasu stěžovatele zjistit údaje o stavu účtů. Také mohl během místního šetření zjistit stav elektrických jističů, případně chybějící údaje od stěžovatele vyžádat.

[4] Správní orgán má nejprve shromáždit informace, které sám může získat z úřední činnosti, a teprve poté se obrátit na žadatele. Jestliže již z minulých správních řízení disponuje informacemi, resp. je sám může získat, a přesto je po žadateli znovu požaduje, dopouští se neúměrně zatěžujícího a šikanózního postupu. Takové řízení je pro žadatele nepřehledné a zmatečné, protože musí reagovat na výzvy, kterým již v minulosti vyhověl. Již z důkazů provedených krajským soudem lze dospět k závěru, že postup správního orgánu byl nezákonný.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu. Prakticky jediným argumentem stěžovatele je polemika s názorem ohledně jeho povinnosti doložit požadované podklady k žádosti o doplatek na bydlení. S tímto argumentem se krajský soud přesvědčivě vypořádal v bodě 45 napadeného rozsudku.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Při posuzování kasační stížnosti NSS hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ve věci stěžovatele však tyto podmínky naplněny nejsou.

[7] Nejvyšší správní soud v souvislosti s výtkou, že krajský soud nesprávně posoudil rozsah podkladů, které po stěžovateli mohl správní orgán při posouzení žádosti požadovat, a proto se při zjišťování skutkového stavu dopustil vady, která mohla ovlivnit zákonnost

pokračování

rozhodnutí, neshledal zásadní pochybení krajského soudu, které by ve smyslu výše uvedené judikatury mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Z rozsudku krajského soudu v nyní projednávané věci je zřejmé, k jakým závěrům krajský soud dospěl. Podrobně se věnoval jednotlivým požadovaným údajům a u každého posuzoval, zda bylo nezbytné jej od stěžovatele žádat. Rovněž se zabýval otázkou, zda správní orgán těmito údaji již nedisponoval či zda si je mohl sám obstarat. Srozumitelně vysvětlil, jak tyto požadavky hodnotil.

[8] Předmětem sporu je posouzení dostatečnosti skutkových zjištění, nelze proto uvažovat o přijatelnosti dle prvních tří výše uvedených důvodů. S ohledem na úzké vymezení sporné otázky a její vázanost na konkrétní okolnosti věci si lze jen obtížně představit, že by se zde jednalo o otázku řešenou judikaturou rozdílně či otázku, u níž je třeba judikurního odklonu. Důvod přijatelnosti spočívající v dosud neřešené právní otázce se pak ze své povahy zjevně týká toliko otázek obecnějších, resp. dopadá na výklad právních předpisů, jež má (zobecnující) význam pro další soudní i správní praxi. Smyslu institutu přijatelnosti kasační stížnosti by zjevně odporovalo, pokud by kasační soud považoval za otázku dosud nejudikovanou právě i posouzení toho, zda v jednotlivé věci krajský soud správně vyhodnotil, zda správní orgán požadovanými údaji již disponoval či nikoli, příp. zda si je byl schopen obstarat. Šlo by totiž o vytváření judikatury ohledně dílčích skutkových otázek, nikoliv ohledně obecnějších právních otázek (usnesení NSS ze dne 11. 8. 2023, č. j. 8 As 120/2022-28, bod 9).

[9] Je třeba také připomenout, že je to především krajský soud, který je oproti NSS povolán zhodnotit napadené správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek. Zásah ze strany NSS je v tomto ohledu výjimečný a omezuje se zpravidla na vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (rozsudky NSS z 1. 3. 2017, č. j. 6 As 256/2016-79, bod 21, či z 13. 5. 2020, č. j. 6 Afs 7/2020-52, bod 23). Nejvyšší správní soud má tedy v řízení o kasační stížnosti zasahovat do hodnocení skutkových otázek, které provedl krajský soud, pouze tehdy, byl-li závěr ohledně skutkových otázek zatížen hrubou vadou. Muselo by se tedy jednat o skutečně zásadní pochybení krajského soudu. Případná nevýrazná pochybení při výkladu totiž zpravidla nedosahují takové intenzity, aby založila přijatelnost kasační stížnosti (usnesení *Ostapenko* nebo usnesení NSS ze dne 31. 1. 2018, č. j. 1 Azs 379/2017-26, bod 10).

[10] Závěry krajského soudu, které v kasační stížnosti stěžovatel zpochybňuje, jsou přezkoumatelné, logické a dostatečně reagují na žalobní argumentaci stěžovatele. Krajský soud všechny své závěry důkladně zdůvodnil, a to s odkazem na příslušnou právní úpravu.

[11] Nejvyšší správní soud v této věci k odůvodnění rozsudku a k řízení před krajským soudem nemá výhrady svědčící přijatelnosti kasační stížnosti. Závěry krajského soudu ohledně skutkového stavu *prima facie* nevzbuzují důvodné pochybnosti o jejich správnosti. Za těchto okolností není důvod, aby NSS shledal kasační stížnost přijatelnou.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[12] Ze shora uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Kasační stížnost proto podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení s ohledem na § 60 odst. 2 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[14] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 24. 10. 2022, č. j. 18 Ad 39/2022-20, ustanoven zástupcem Mgr. Petr Miketa. V takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 s. ř. s.) Pro určení výše nákladů spojených s tímto zastoupením se použije podle § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Ustanovený zástupce učinil v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní služby, a to seps kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za tento úkon náleží zástupci odměna, a to ve výši 1 000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3. advokátního tarifu), zvýšená o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Protože je zástupce plátcem DPH, odměna se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 1 300 Kč, tj. 273 Kč. Ustanovenému zástupci tak náleží odměna ve výši 1 573 Kč.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2024

Eva Šonková
předsedkyně senátu